

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תשפב

ערב שבת קודש פ' נשא (באה"ק - בהעלותך)
ה'תשס"ט - שנת הקהל

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי באה"ק תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שנת השישים לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"ז שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

ר' נתנאל ב"ר אפרים ע"ה נסים
נפטר ביום ט"ז סיון ה'תשס"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת דבורה תחי נסים
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

נדפס ע"י ילדיהם

ר' עמוס וזוגתו מרת רישא שיחיו נסים
ר' אפרים וזוגתו מרת מריטה שיחיו נסים
ר' דוד וזוגתו מרת אורה שיחיו בורק

*

לעילוי נשמת

ידי"ע הרה"ת ר' יוסף יצחק ע"ה
בן - יבלחט"א - הרה"ח הרה"ת ר' שלום וזוגתו מרת גיטל שיחיו
איידעלמאן

נפטר בדמי ימיו, בן מ"ו שנה, ביום ועש"ק י"ג סיון ה'תשס"ו
ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י ידידיו

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף אר' לייב ז"ל חוב' פאולין רות ב"ר יצחק ע"ה
ולע"ר יוסף אר' לייב ב"ר משה באר חוב' מרת חשא ב"ר נטע אורי ע"ה ולע"ר מאיר ב"ר צבי ע"ה שפאל
ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

שייכות נעשה ונשמע לתפוח

בבואנו מחג השבועות, יום ההסתלקות של הבעש"ט – הננו מביאים בזאת צילום מיוחד (מוקטן) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שאלה בשיחת ש"פ בהעלותך ה'תשכ"ז, בביאור שאמר אודות סיפור ידוע מהבעש"ט

(נדפסה ב"שיחות קודש" תשכ"ז ח"ב ע' 170 ואילך (וראה שם בשוה"ג ע' 173) ובתרגום ללה"ק ב"מקדש מלך" ח"ב ע' 343 ואילך (וראה שם בשוה"ג ע' 349))

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

בהשיחות דש"פ בהעלותך, נתבאר שייכות הסיפור הבעש"ט בענין האתרוג לחג השבועות, ע"פ דברי התוספות (שבת פח, א ד"ה פרו) ש"תפוח היינו אתרוג". ובהמשך הדברים נאמר בהשיחה, אשר אף דמק"א מבארים – פרי הו"ע של טעם – הבנה והשגה, וא"כ צ"ל – הוא ה"נשמע", ועלה אין בו טעם – וצ"ל הוא בחי' "נעשה". כאן שייכות אחרת דנעשה לנשמע לתפוח, כמבואר בסוגיא*.

(* הכוונה: הסוגיא (משא"כ בס' מוסר וחסידות) עומדת על החילוך דנעשה ונשמע (לא בנוגע להבנה וטעם וכו', כ"א) בנוגע לסדר (הרגיל) בקדימה ואיחור (מצד הטבע – באילנות, או גם – בתור סיבה ומסובב) וכהל' "פזיזא דקדמייתא" – בהסיפור שבהמשך להמשל דתפוח. [אלא דקדימת הרגילה דנשמע לנעשה – הוא רק בעבודה הרגילה ע"פ טו"ד – ובזה בא הפי' ע"פ חסידות].

המדור מוקדש

לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת יה"ר שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

המדור "דבר מלכות" מוקדש

לזכות ר' יעקב מיכאל הלוי בן עלקא וזוג' מרת אסתר בת בלומה גוטה שיחיו וילדיהם: מיכל, נחמה, יוסף יצחק הלוי, חנה ומנחם מענדל הלוי שיחיו גינזבורג

ולזכות זקניהם: מרת עלקה תחי' בת רייזל ומרת בלומה גוטה תחי' בת נחה לברכה והצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות, ולקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש

נמצאים כבר "בשעה שמלך המשיח בא"

ע"פ כל הסימנים שבדברי חז"ל אודות אחרית הימים, דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה • מתחיל מה"נכלאות" שכבר ראו (נוסף על אלה שיראו בעתיד, "אראנו") בפועל ובגלוי לעיני כל העמים בשנה זו, שבהם נתקיימו דברי הילקוט שמעוני: "שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי העולם מתגרים זה בזה, מלך פרס כו' מלך ערבי כו', ואומר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תתיראו, כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם. . הגיע זמן גאולתכם" • מאז (ובכפרט בחודש ניסן, חודש הגאולה) עומדים כבר "בשעה שמלך המשיח בא. . ומשמיע להם לישראל ואומר עניים הגיע זמן גאולתכם" • משיחת ש"פ נשא, י"ב סיון ה'תנש"א - מוגה

וצריכים רק "לצחצח הכפתורים"³ ולעמוד הכן לקבלת פני משיח צדקנו⁴, ועאכו"כ לאחר ריבוי העבודה דהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה מאז ועד עתה, כולל ובמיוחד השלימות דארבעים שנה (לאחרי הסתלקותו) ש"קאי איניש אדעתי' דרבי"⁵, "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁶ – בודאי ובודאי שסיימו גם "לצחצח הכפתורים", ועומדים הכן לקבלת פני משיח צדקנו.

וענין זה מודגש ביותר וביותר בשנה זו –

א. ובכל זה ניתוסף עילוי מיוחד והדגשה מיוחדת בשבת שלאחרי מ"ת, שבת פרשת נשא, בשנה זו:

ובהקדים המדובר כמ"פ שע"פ כל הסימנים שבדברי חז"ל אודות אחרית הימים (נוסף על ההודעה הכללית בזמן הגמרא ש"כלו כל הקיצין"¹), דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה, כפי שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – בקשר ובשייכות להכרזתו הידועה "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"² – שבימיו (לפני עשרות שנים) סיימו כל עניני העבודה,

(1) סנהדרין צז, ב.

(2) "קול קורא" בהקריאה והקדושה דשנת תש"א-ג (אג"ק שלו ח"ה ע' שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך. ח"ז ע' תל ואילך). ועוד.

(3) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(4) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.

(5) ע"ז ה, רע"ב.

(6) תבוא כט, ג.

שנת ה'תנשא, שסימנה מרומז בפסוק⁷ "תנשא מלכותו" (דקאי על דוד ושלמה⁸, שמלך המשיח הוא מזרעם⁹) בכל העולם כולו, והר"ת שלה "הי' תהי' שנת אראנו נפלאות", "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹⁰ – מתחיל מה"נפלאות" שכבר ראו (נוסף על אלה שיראו בעתיד, "אראנו") בפועל ובגלוי לעיני כל העמים בשנה זו, שבהם נתקיימו דברי הילקוט שמעוני¹¹: "שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה, מלך פרס כו' מלך ערבי כו', ואומר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תתיראו, כל מה שעשית לא עשיתי אלא בשבילכם. הגיע זמן גאולתכם", ומאז (ובפרט בחודש ניסן, חודש הגאולה) עומדים כבר "בשעה שמלך המשיח בא ("הנה זה בא") . . ומשמיע להם לישראל ואומר עונים הגיע זמן גאולתכם".

ובפרט בעמדתו בזמן מ"ת וימי התשלומין שלו, כדאיתא בספרים¹² בהרמז במארז"ל¹³ "הכל מודים בעצרת דבעיני נמי לכס", ש"עצרת . . הוא זמן המוכשר לעת רצון להתפלל לקרב קץ הגאולה . . דבעיני לשון אם תבעיני בעו, והוא לשון תפלה ובקשה, נמי לכס גימטריא¹⁴ קץ, היינו, שאז זמן המוכשר להתפלל שיתקרב קץ הגאולה", "קץ הימים" וקץ הימין¹⁵, ובעמדתו בשבת שלאחרי ה"קץ" דעצרת, שבת פרשת נשא, "נשא" (ר"ת שנת

(7) בלק כד, ז.

(8) פרש"י עה"פ.

(9) סהמ"צ להרמב"ם מ"ת שסב. פיה"מ ר"פ חלק יסוד הי"ב. אגרת תימן.

(10) מיכה ז, טו.

(11) ישע"י רמז תצט.

(12) ספר מאמר מרדכי עמ"ס פסחים להרה"צ כו' הר"ר מרדכי מנדבורנא (סיגעט, תר"ס).

(13) פסחים סח, ב.

(14) א' מאופני הלימוד בתורה, כפי שמצינו בדני נזירות שבפרשתנו ש"סתם נזירות ל' יום . . אמר קרא קדוש יהי, יהי בגימטריא תלתין הוי" (נזיר ה, א).

אראנו נפלאות) שב"תנשא" – ה"ז הזמן הכי מוכשר להחידוש ד"תורה חדשה מאתי תצא", ו"השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה" – לא רק בלשון עתיד אלא בלשון הווה, ועד שברגע שלאח"ז נעשה כבר בלשון עבר, כיון ש"הנה זה בא", וכבר בא.

[והדגשה יתירה בענין זה – בעריכת התוועדות¹⁶ מיוחדת (שלא ע"ד הרגיל) דכו"כ מישראל בזמן "רעוא דרעוין", השייך ביותר לגאולה האמיתית והשלימה¹⁷ (כנ"ל סי"ב¹⁷), ובאופן של סעודה ממש, ובברכת המזון¹⁸ (אפילו על אכילה שאין בה שיעור שביעה¹⁹)

(15) ראה אוה"ת ר"פ מקץ. וש"נ.

(16) כידוע ה"פתקא אשר משמי שמיא נחיתא" בגודל מעלתה של התוועדות חסידית, שבכחה לפעול יותר מפעולתו של מלאך מיכאל שרם של ישראל (אג"ק אדמו"ר מהור"י צ"ג ע' תיג).

(17) ולהעיר מהשייכות למזמור צדי"ק בתהלים (המזמור דשנה זו), שסיימו וחותרו "ויהי נועם גו' ומעשה ידיו כוננהו" (שתוכנו השראת השכינה במשכן, ועד לתכלית השלימות שבזה בביהמ"ק השלישי - ש"נועם" הו"ע התענוג (רעוא דרעוין), שאין למעלה ממנו, ונמשך וחודר עד למטה ב"מעשה ידיו".

[17*] הערת המו"ל: בסה"ש תנשא"א ח"ב ע' 4-593]

(18) לאחר הקדמת ניגוני רבותינו נשיאינו (נשיאי תורת החסידות שעל ידי הפצתה חוצה קא אתי מר דא מלכא משיחא) – הבעש"ט, המגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, הצמח-צדק*, אדמו"ר מהר"ש, אדמו"ר מהורש"ב וכ"מ מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו** – תשעה*** ניגונים שבהם מסיימים קץ הגלות, ובאים לניגון העשירי, שירה העשירית דמלך המשיח.

(19) שעז"נ בברכת כהנים שבפרשתנו (ו, כו) "ישא ה' פניו אליך", "כי לא אשא פנים לישראל שכתבתי להם בתורה ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך, והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה" (ברכות כ, ב. וראה לקו"ת פרשתנו כו, סע"א ואילך).

(* שבי' שמותיו - "צמח" ו"צדק" (בגימטריא מנחם מענדל) הם שמותיו של המלך המשיח.

(** שבי' שמותיו - "יוסף" ו"יצחק" - קשורים עם הגאולה. (***) ששת הניגונים של נשיאי חב"ד, מאדמו"ר הזקן עד אדמו"ר מהור"י צ, וניגון שלש תנועות (דהבעש"ט, המגיד ואדמו"ר הזקן) שנחשב לג' ניגונים (המו"ל).

כ"ק אדמו"ר שליט"א (בתנועת ידו הק'): הרי מר שמיר היה היחידי שלא הסכים להסכים קעמפ-דייויד... הוא הבין שזה לא מתאים לפרטנר כמו ארה"ב. זה היה יכול להתאים לפרטנרים אחרים אבל ביחס לארה"ב הגישה היחידה שהצליחה עד כה היתה העמידה בתוקף וההסברה שאין זה ענין של עקשנות אלא זהו ענין חיוני, ושטובת ארה"ב דורשת שארץ ישראל תהיה חזקה במזרח התיכון, כי היא השותפה ובת-הברית היחידה האמיתית של ארה"ב במזרח התיכון.

הנ"ל: אכן ברצוני לספר לכבוד הרבי שבשבוע שעבר היינו בשיחות בדרגים שונים בבסיס צבאי אמרקני בעיניים אסטורטיים וזה היה באמת מחמם את הלב דוקא בענין זה של בני-ברית.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: אבל המסר שלך לא הגיע לבייקר [שר החוץ האמריקאי דאז. הרושם] ועל אחת כמה וכמה לבוש.

הנ"ל: אנו פועלים שזה יגיע.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: רואים כמה צדק שמיר בשיטה שלו כשנלחם נגד קעמפ-דייויד, ורואים את הצרות שנגרמו על ידי קעמפ-דייויד, עד היום סובלים צרות מחוזה זה. ובכל אופן, מה שהיה – היה, מכאן ולהבא יהי רצון שיהי' . . בני ישראל תמיד מחפשים ראשי-תיבות, ועל שנת תש"נ אומרים בני ישראל שהיא ראשי תיבות – תהא שנת נסים.

הנ"ל: הלוואי, אמן.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: וממילא תקבל על עצמך ששנה זו היא שנת נסים, ואין להתחשב בחוקי הטבע, כי אם בדרך הנסים שזו היא דרכו של עם ישראל.

הנ"ל: אמן, כן יהי רצון.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (כשהוא מצביע כלפי מעלה): לא רק יהי רצון, אלא כבר יש רצון.

בשבילך טוב יותר שלא תתעסק בעניני גיור כהלכה...

הנ"ל: בנוגע לגיור כהלכה, אנחנו עובדים על זה, ואני רוצה להכחיש פרסומים למיניהם.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: בשבילך טוב יותר שלא תתעסק בעניני גיור כהלכה. את זה תשאיר לאחרים שיעסקו בזה. עליך להתעסק בענין שלא לוותר על אף שעל ברוחניות ולא לוותר על אף שעל בגשמיות.

הנ"ל: אבל בכל זאת אני רוצה לומר בענין הגיור שיש פרסומים לא נכונים כאילו עשינו דבר נגד ההלכה. זה לא נכון.

כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך): אהיה שבע רצון אם מכאן ולהבא זה לא יהיה נכון... מה שהיה כבר היה ומכאן ולהבא צריך לעמוד בתוקף, ולא לשם עקשנות, אלא משום שזה הגישה היחידה המקובלת על בוש, על בייקר ועל בני ישראל.

(בעת ביקור מר אליקים רובינשטיין (מזכיר הממשלה דאז) בחולקת 'שליחות-מצוה' לצדקה - חשון ה'תשנ"ג)

איך לעמוד אל מול הלחץ האמריקאי

כשעבר מר אליקים רובינשטיין (מזכיר הממשלה) בחלוקת 'שליחות-מצוה' לצדקה, לחץ כ"ק אדמו"ר שליט"א את ידו ואמר: שמעתי עליכם רבות. השי"ת יעזור שתהיו כמו אליהו הנביא שהביא את שליחותו של הקב"ה. עד עתה הבאתם שליחות מבשר-ודם, כעת תביאו שליחות מהקב"ה.

הנ"ל: השבוע אנו נוסעים עם ראש הממשלה מר שמיר לווינגטון להיפגש עם פרזידנט בוש. אין אלו זמנים קלים, כי היום המצב בווינגטון השתנה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: הרי אתם יודעים שכדי להשיג משהו ("עפעס אויספירן") בארה"ב צריך להוכיח שתקיפים בדיעות ושלא מתכוננים לוותר. לא כדי להכעיס אותם אלא מפני שאחרת לא ייתכן. אי אפשר לדרוש מארץ ישראל לעשות דבר שהוא היפך הקיום והיפך החיות שלה.

הנ"ל: זה באמת מה שהוא [מר שמיר] יעשה, כי אלו לא זמנים קלים.

(מר רובינשטיין אמר שאיננו מבין היטב אידיש, וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר (בחיוך): "אז תסביר להם בלשון הקודש"... מכאן ואילך דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א בלשון הקודש).

כ"ק אדמו"ר שליט"א: הפתרון למצב המדיני הוא ההיפך ממה שנהגו בעבר, כי בעבר אחזו הממשלות בקו צרף לוותר – ולא רק על משהו אלא על ענינים עקרוניים – ובעבורם יקבלו משהו. וזהו היפך טבעה של ארה"ב. ארה"ב נוסדה על ידי עמידה חזקה על כך שאי אפשר לוותר על דברים חיוניים, ולמרות שאנגליה צעקה, וצרפת היתה נגדם, וכל העולם היה אז נגד ארה"ב – הרי מכיון שנקטו קו זה, הצליחו ומצליחים עד היום.

הנ"ל: אנו אומרים להם שמה שעבורם מדיניות חוץ – עבורינו הוא ענין של קיום, וזה הרי הבדל גדול. אבל לא כל כך קל להסביר להם את זה, כי בזמן האחרון הלחץ הערבי גדל.

לא להתחיל בויתורים

כ"ק אדמו"ר שליט"א: (כשהוא מורה באצבעו הק' על עצמו): לא נעים לי לומר שלדעתי המציאות אינה כזו. בעבר התחילו לומר שדבר פלוני חשוב לנו אך מכיון שנמצאים בין שבעים אומות מוכרחים לוותר, וכשמתחילים בויתורים כבר אי אפשר למצוא את הנקודה שעליה אין לוותר.

הנ"ל: יחסית, אני סבור שראש הממשלה באמת עומד על דעתו. כבוד הרבי, הבעיה האמיתית שלנו היא המציאות הישראלית, הפילוג והפיצול הגדול.

על "כוס של ברכה"²⁰, שקשור עם הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, כפי שמצינו בגמרא²¹ בנוגע לכוס של ברכה בסיום הסעודה דלעתיד לבוא²²: "נותנין²³ לו לאברהם אבינו כוס של ברכה לברך, ואומר להן איני מברך וכו', ואמר לו לדוד טול וברך, ואומר להן אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר²⁴ כוס ישועות אשר ובשם ה' אקרא", "כסא²⁵ דדוד לעלמא דאתי מאתן ועשרין וחד לוגא מחזיק, שנאמר²⁶ כוסי רוי', בגימטריא הכי הוי"²⁷.

ב. והמעשה הוא העיקר²⁸:

(20) להעיר ש"יש אומרים שברמה"ז טעונה כוס אפילו ביהודי" (שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס קפב), ועאכו"כ בשלשה שמזמנים יחד, ועאכו"כ בעשרה (ומעשרה ולמעלה אפילו אלף או ריבוא) שמזכירים השם ("ברך אלקינו") בברכת הזימון (שם סקצ"ב ס"ג).

(21) ובפרט ע"פ מ"ש בזהר (ח"ב קצ** רע"א) "אע"ג דנשים וקטנים פטורין מן המצוות בכוס דברכה הכל חייבין, ובלבד דידעון למאן מברכין, ודא היא ונהרו אליו כל הגוים" - כמ"ש לפנ"ז (קפט, סע"ב) שהפסוק (ישעי' ב, ב) "והי' באחרית הימים נכון יהי' הר בית ה' בראש ההרים ונשא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים" קאי על כוס של ברכה (וראה לקוטי לוי"צ לזח"ב ע' קלו ואילך).

(22) ומעין ודוגמא לזה בזמן הזה - סעודה שלישית דשבת (ראה לקו"ש חכ"א ע' 84 ואילך).

(23) פסחים קיט, ב.

(24) תהלים קטז, יג.

(25) יומא עו, א.

(26) תהלים כג, ה.

(27) ובהמשך לזה (לאחרי תפלת ערבית, הבדלה וחלוקת כוס של ברכה) - קידוש לבנה, "שהם עתידיים להתחדש כמותה" (סנהדרין מב, א) בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא; וסעודת מלוה מלכה - "סעודתא דדוד מלכא משיחא" (סידור האריז"ל במקומו. ועוד).

(28) אבות פ"א מ"ז (בגימט' טוב) - שלומדים בשבת זה.

(* "אבל מנהג העולם שלא לברך על הכוס כלל ביחיד, ונכון מנהג זה ע"ד הקבלה" (שם).

(** אולי י"ז אותיות "קץ" - באזרחית הימים".

כיון שיום השבת שלאחרי זמן מתן תורה, פרשת נשא, דשנת אראנו נפלאות, הוא הזמן הכי מוכשר ומסוגל להתגלות ד"תורה חדשה מאתתי תצא" - מובן שההוראה למעשה בפועל שהזמן גרמא היא בהכנה (מעין ודוגמא ומביאה בפועל ממש) לקיום היעוד "תורה חדשה מאתתי תצא".

ובפשטות - התחדשות והוספה בלימוד התורה מתוך חיות ותענוג עד שמחדש חידושים בתורה, הן בנוגע לעצמו, והן בנוגע להפעולה על הזולת, "העמידו תלמידים הרבה", כידוע ש"כל איש ישראל יכול לגלות תעלומות חכמה ולחדש שכל חדש בתורה, הן באגדות הן בנגלה הן בנסתר, כפי בחי' שורש נשמתו, ומחוייב בדבר²⁹, כולל ובמיוחד - התחדשות והוספה בלימוד והפצת פנימיות התורה שנתגלתה בתורת החסידות, מעין ודוגמא ו"טעימה" מתורתו של משיח ("טועמי' חיים זכר³⁰"), שלכן עי"ז מזרזים וממהרים ופועלים ביאת דוד מלכא משיחא³¹.

וכדאי ונכון ביותר שכאו"י יקבל על עצמו שנוסף על אמירת פרקי אבות ("מילי דחסידותא"³²) בכל שבת משבתות הקיץ, יוסיף וילמד בעיון משנה אחת (לכל הפחות) עם הפירושים דמפרשי המשנה, כל חד לפום שיעורא דילי'.

ויה"ד שמהדיבור וקבלת החלטה טובה בהנ"ל נבוא תיכף ומיד להתגלות ד"תורה חדשה מאתתי תצא", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

ו"משה (ש"קבל תורה מסיני") ואהרן (שידליק המנורה בבית המקדש) עמהם", והבעש"ט וכל רבותינו נשיאינו עד לכ"ק מו"ח

(29) תניא אגה"ק סכ"ו (קמה, א).

(30) ראה לקו"ש ח"כ ע' 173. וש"נ.

(31) אגה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחילתו.

(32) ראה ב"ק ל, א.

"הדלקת הנרות" דדור זה שמעלה את כל הדורות

ובכל זה מתוסף הדגשה בדורות האחרונים, בעקבתא ועקבתא דעקבתא דמשיחא ובפרט בדורנו זה, דור האחרון דגלות:

אע"פ ש"אכשור דרי" (בתמי'), ובפרט בעקבתא דעקבתא דמשיחא כמבואר בחותם מסכת סוטה, שגם המעלות דדור זה באים כהמשך להדורות שלפני זה, ומקבלים את כל הכחות ואת ריבוי העבודה בתורה ומצות מהדורות שקדמו, עד שה"הדלקה" דה"נרות" דדור זה באה כתוצאה מהעבודה והדרכה דהדור שלפני זה וכו' – אבל הכח ע"ז ישנו, שמיד אח"כ – תהי' "שלהבת עולה מאלי".

ואדרבה: דוקא העקב שברגל, הדור הכי אחרון, יש בכחו להיות "עולה מאלי" ולהעלות את כל הדורות שלפני זה, עי"ז שהדור האחרון דהגלות נעשה הדור הראשון דהגאולה – הגאולה לכל בני ישראל במשך כל הדורות!
(משיחת ש"פ בהעלותך, י"ט סיון ה'תשנ"א – מוגה, תרגום מאידית)

בדורנו נתגלה כבר איך שכל יהודי הוא "שלהבת עולה מאלי"

ויה"ר שיקויים בפועל ה"בעל הבית דוחק" – שהקב"ה דוחק את הקץ, "קץ הימין" של הגאולה האמיתית והשלימה, שכן, כשם שבנ"י עייפים מהגלות, כך הקב"ה (כביכול) לא יכול לסבול יותר את הגלות, שהרי "עמו אנכי בצרה", שכינתא בגלותא!...
שזה נותן לבנ"י יתר-חיזוק ב"אחכה לו בכל יום שיבוא", בידיעה ש"בעל הבית דוחק", והוא לבטח ידחוק את הקץ עכשיו ממש, אחת ולתמיד, ויבטל תיכף את ההעלמות והסתרים אשר נעשו רק כדי לגלות בבנ"י את העבודה של "שלהבת עולה מאלי".

ובפרט בנוגע לבנ"י בדורנו זה, לאחרי מה שעברנו דור זה האחרון (לא תקום פעמיים כו'), כבר עשו הכל בפועל ממש, ונתגלה כבר איך שכל יהודי ה"ה" "שלהבת עולה מאלי", ולכל יהודי ישנה הזכות – לא רק באופן של היתר, אלא גם – לתבוע את הגאולה, שהקב"ה ידחוק את הקץ, ויביא את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, דוקא – תיכף ומיד ממש.
(משיחת ש"פ בהעלותך, ט"ז סיון ה'תשנ"א – מוגה, תרגום מאידית)

מוקדש לע"ג הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאזה ע"ה בלוי מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומוזוה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"
ולע"ג זוגתו הרבנית חנה חי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג
יה"ר שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

עיר הקודש, בהר הקודש, בבית המקדש ובקדש הקדשים – "מעל הכפורת אשר על ארון העדות מבין שני הכרובים"³⁵.

ועוד והוא העיקר – תיכף ומיד, "מיד" ר"ת משה ישראל (הבעש"ט, שכשיפוצו מעינותיו חוצה קא אתי מר) דוד מלכא משיחא, וכפשוטו ממש, באופן של ממשות, למטה מעשרה טפחים, ממש ממש.

אדמו"ר עמהם³³, ביחד עם כל צדיקי ונשיאי ישראל וכל בני ישראל ("ועמך כולם צדיקים") בדורות שלפני-זה, ש"הקיצו ורננו שוכני עפר"³⁴, ביחד עם כל בני ישראל שבדורנו זה, נשמות בגופים ללא הפסק בינתיים,

וכולם יחדיו שומעים ה"תורה חדשה (ש)מאתי תצא", בארצנו הקדושה, בירושלים

(33) ראה יומא ה, ב. תוד"ה אחד - פסחים קיד, טע"ב.

(34) ישע"י כו, יט.

(35) סיום וחותם פרשתנו.

במלאת ח"י שנים להתועדות המיוחדת והמפתיעה של כ"ק אד"ש מה"מ בש"פ נשא ה'תנש"א בשעת רעוא דרעוין, הבאנו קטעים מגליון "בית חיינו" מס' 90

בשעה 8:10 לערך (מס' דקות לפני השקיעה) הופיע, לפתע, כ"ק אדמו"ר שליט"א בפתח ביהמ"ד הגדול למטה, כשהוא אוחז ביד ימינו את סידורו וביד שמאלו ספל מים ומגבת, וצעד לעבר מזרח ביהכנ"ס. פני כ"ק אדמו"ר שליט"א היו רציניות ביותר.

מעט הבחורים שהיו באותה עת בביהמ"ד התאוששו במהרה מהתדהמה הראשונית, ומיהרו לצעוד בעקבות כ"ק אדמו"ר שליט"א.

כשהגיע כ"ק אדמו"ר שליט"א סמוך לארון הקודש, הניח את הספל על הבימה, וביקש קערה לנטילת-ידיים. הקערה הובאה מיד, והרבי שליט"א נטל את ידי והתיישב על כסאו (שהובא בינתיים).

בינתיים הוזעק המזכיר הריב"ק שי', והוא הגיע מיד כשבידו חלה שהביא עמו מהקומה העליונה. לאחר-מכן אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א למזכיר הריב"ק שי' שברצונו לעלות אל בימתו, כדי שהקהל יוכל לשמוע ולראות. הרבי שליט"א עלה לבימה, התיישב סמוך למדרגות כשפניו לכיוון צפון-מערב, לעבר הקהל, כשהוא מניח את סידורו על פינת מעקה המדרגות.

הקהל שהיה במקום כלל את התמימים ואנ"ש שהיו באותה עת בביהמ"ד הגדול והקטן ובאזור הסמוך ל-770 - כ-100 איש. הקהל מילא בעיקר את המקום שלפני ארון הקודש, לצפון הבימה, וכן את הבימה עצמה - במרחק מה ממקום ישיבת כ"ק אד"ש. ניתן היה למשש את הציפיה הדרוכה שאחזה בקהל לקראת העומד להתרחש אחרי כניסתו של הרבי שליט"א בצורה כה פתאומית.

כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לנגן "בני היכלא", ואף שר בעצמו עם הציבור מתוך סידור הק'. כשהפסיקו את הנגינה שאל הרבי שליט"א את המזכיר הריב"ק שי' אם סיים הקהל את כל הנגינה המזכיר ענה שלא, והרבי סימן שיסימו את הנגינה.

לאחר-מכן פתח כ"ק אדמו"ר שליט"א באמירת שיחה, שארכה כחצי שעה. בתוך השיחה הורה הרבי שליט"א "לנגן את ניגוני רבותינו נשיאינו (ופירט את שמות כל הנשיאים) עד נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, שעד אז כבר נצא ודאי מן הגלות" (ראה לעיל בהשיחה).

במשך השיחה התפשטה השמועה בשכונה, ומאות אנשים הגיעו מכל הכיוונים ל-770. מרגע לרגע הלך והתמלא ביהכנ"ס במהירות עצומה, כשכא"א מנסה להתקרב ככל יכולתו ל"מזרח", לזכות לראות ולשמוע ככל האפשר. במהירות נוצרו "פירמידות" מכל הכיוונים, והלחץ היה עצום...

מישהו מן הצד ולא יהי' עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו (ב"ב, תלמידיו וכו')?! – אלא ודאי ישתדל גם הוא להשתתף עמהם בחנוכה, לקרב ולרזז את חנוכת ביהמ"ק השלישי שיבנה במהרה בימיו ובימינו.

וכאמור, כל זמן שמשיח צדקנו עדיין לא בא, אין מקום לחלישות, ח"ו, בהדעת בחנוכה זו, אלא אדרבה – לחזק ולהוסיף ביתר שאת וביתר עוז, ומתוך זריזות הכי גדולה, ע"ד מ"ש בנדבת המשכן "והם הביאו אליו עוד נדבה בבוקר בבוקר"¹⁰, "לשני בקרים הביאו כל מלאכת המשכן"¹¹, ולא פסקו מלהביא עד ש"ויצו משה . . איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה גו"¹², ואילו בנדו"ד, לא רק שאין רשיון ממש רבינו שבדורנו, נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, להפסיק ח"ו בעשיית המלאכה, אלא אדרבה, ישנו ציווי מפורש להוסיף בה ביתר שאת וביתר עוז, עד שמשלימים מלאכת החנוכה דביהמ"ק השלישי.

(משיחת ש"פ בהעלותך, י"ט סיון ה'תשמ"ח - מוגה)

(10) ויקהל לו, ג.

(11) שמור"ד פמ"א, ב. תנחומא תרומה ג. ועוד.

(12) שם, ו.

המדור מוקדש

לזכות

ר' מיכאל נחמיה בן חוה אסתר וזוג' רחל יפה בת מינדל שיחיו
ולזכות מרת ח'י רחל בת שפרינצא שנאל שתחי'
ולזכות אורי אהרן יואל בן מינדל וזוג' בתיה דות בת שרה שיחיו
וילדיהם: שטערנא שרה ושמואל שיחיו

ולזכות שושנה חסיה בת מינדל לזיווג הגון, ולזכות דוד יעקב בן מינדל לרפ"ש בגור' ולזיווג הגון
ולזכות יוסף יצחק בן דייל פרומה לברכה והצלחה בגור' ולזכות צבי בן ח'י רחל לרפ"ש וקרובה

המשך היומן מעמוד 7:

אח"כ חילק לכמה שהגיעו ברגע האחרון. כשסיים כיסה את הכוס בתחתית, ואחזה ביד ימינו הק', ביד שמאלו הק' אחז את הסידור, והחל לנגן "כי בשמחה תצאו" כשהוא מעודד את השירה בידיו הק'.

החלוקה הסתיימה בשעה 10:12.

מספר דקות לאחר-מכן יצא כ"ק אדמו"ר שליטא לקידוש לבנה. כ"ק אדמו"ר שליטא אמר "שלום עליכם" להרה"ח ר' מאיר הארליג שי', להמזכיר הרב יהודה לייב גרונו שי', ולהרה"ח ר' יהודה מיכאל צירקינד שי'. לבסוף נענע כ"ק אדמו"ר שליטא את הציציות ג"פ, הכריז "א גוטן וואך, א גוטן חודש" ופנה לחדרו הק', כשהוא מעודד בחזקה את השירה.

הקהל שנכח ב-770 הוסיף לרקוד ולהתוועד שעות ארוכות, בשל הגילויים הנפלאים שזכינו להם ביום זה, שבודאי - ע"פ הרגשת הנוכחים - מהווים הכנה להגילויים של הגאולה האמיתית והשלימה.

אחרי השיחה החלו לנגן את ניגוני רבותינו נשיאינו. כ"ק אדמו"ר שליטא הצטרף לשירה בעצמו בכל הניגונים, כשפניו רציניות ביותר, בצורה שאין לתאר כלל.

ניגנו: "ג' תנועות" להבעש"ט, המגיד ממעזריטש ואדה"ז נ"ע (בניגון זה עודד כ"ק אדמו"ר שליטא בחזקה לכל עבר); "א-לי אתה" לאדה"ז נ"ע; ה"קאפעליע" לאדמו"ר האמצעי נ"ע; "ימין ה' רוממה" לאדמו"ר הצמח-צדק נ"ע (בניגון זה עודד כ"ק אדמו"ר שליטא את השירה); "לכתחילה אריבער" לאדמו"ר מהר"ש נ"ע (ניגון זה התחיל הרה"ח ר' שלמה קונין שי' וכ"ק אדמו"ר שליטא חיך אליו. במשך שירת הניגון היו פני כ"ק אדמו"ר שליטא רציניות יותר מבשאר הניגונים, והוא סימן בתנועות עזות בראשו לחזור על הבבא הידועה 10 פעמים); "ניגון הכנה" לאדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע; "הבינוני" לאדמו"ר מוהריי"צ נ"ע; ו"הוא אלקינו" לכ"ק אדמו"ר שליטא.

לאחר-מכן פתח הרבי שליטא באמירת השיחה השניה, שנמשכה כ-40 דקות. בסיומה החל כ"ק אדמו"ר שליטא לנגן את ניגון ההקפות לאביו זצ"ל.

לאחר-מכן אמר כ"ק אדמו"ר שליטא את השיחה השלישית, שנמשכה כ-10 דקות.

מספר פעמים, בין השיחות, סימן כ"ק אדמו"ר שליטא לקהל לרדת מעל השולחנות וה"פירמידות" המאולתרות.

אחרי השיחה השלישית, טבל כ"ק אד"ש חתיכת חלה ג"פ במלח, טעם ממנה, ולגם מעט מים. לקראת ברהמ"ז, כבר היה ביהמד"ר מלא מפה אל פה; הלחץ היה עצום, והיה קשה מאוד לשמוע. הרבי שליטא סימן בידו הק' להפסיק להדחק, והורה שכל או"א יעמוד במקומו לקראת ברכת-המזון ותפילת ערבית; והורה להמזכיר הריל"ג שי' שגבאי ביהכנ"ס ישמרו על הסדר.

לאחר-מכן שאל הרבי שליטא את המזכיר אם ישנם עשרה שנטלו ידיים. הלה ענה בחיוב, וכ"ק אדמו"ר שליטא נטל את ידיו ל"מים אחרונים" וזימן על הכוס בעשרה.

הרבי שליטא הגביה את קולו (בנוסף לקטעים בהם הוא נוהג כן תמיד) גם במלים "לעולם אל יחסרנו", והמשיך מיד בקול "הרחמן" וכו'.

ההתועדות המיוחדת הסתיימה בשעה 10:15.

לאחר ההתוועדות התקיימה תפילת ערבית, כשכ"ק אד"ש עומד במקומו הרגיל על הבימה.

אחרי התפילה חזר למקום בו בירך ברכת-המזון, והבדיל על הכוס. אחרי ההבדלה הריח כ"ק אדמו"ר שליטא מנר ההבדלה שבצלחת היין, טבל את שתי אבעותיו (אצבעות הזרת) ביין, והעביר אותן מעל קצות עיניו הק' כשהוא אומר את הנוסח "מצות ה' ברה" וכו'.

בתחילה חשבו שכ"ק אדמו"ר שליטא יחלק "כוס של ברכה" במקום ההבדלה, אך כ"ק אדמו"ר שליטא סימן שהחלוקה תהיה למטה, במקום בו מתקיימות חלוקות הדולרים שבסיום התפילות.

החלוקה החלה בשעה 10:30 לערך.

לכו"כ מהמקבלים חיך כ"ק אדמו"ר שליטא חיוך רחב, ולהרה"ח ר' גרשון בער יעקבסאהן שי' אף מזג פעם נוספת.

באמצע החלוקה עבר הרה"ח ר' שלמה קונין שי', ששר "ידן נצח". כ"ק אדמו"ר שליטא עודד לעברו את השירה בחזקה, ומאז עודד את השירה בחזקה ולכל עבר, כמעט בכל ניגון. במיוחד כשעברו ילדים עודד לעברם כ"ק אדמו"ר שליטא את השירה בחזקה.

כך התנהלה החלוקה בשמחה רבה, והמחזה היה מיוחד מאוד.

בסיום החלוקה התיישב כ"ק אד"ש לומר ברכה אחרונה, ולאחר-מכן נעמד לאמירת "זיתן לך".

המשך היומן בסוף עמוד 10

אין רשיון מנשיא דורנו להפסיק ח"ו במלאכה

א. [.] הלימוד וההוראה מהסמיכות דפרשת המנורה לפרשת הנשיאים – ש"כשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו כשלא הי' עמהם בחנוכה:

כאשר יהודי רואה או שומע שכו"כ מישאל עסקו בענין שהוא בבחינת חנוכת המשכן, ולדוגמא: פעולת החינוך (חנוכה) של יהודי (קטן בשנים או קטן בדיעות) בעניני התומ"צ, וכן הדלקת המנורה [שגם זה ענין של חינוך¹, ואדרבה, "שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות"] להדליק "נר ה' נשמת אדם", כל ז' הסוגים דבני², ב"נר מצוה ותורה אור", ע"י הפצת התורה והיהדות – הרי, בראותו שהוא "לא הי' עמהם בחנוכה", צריך להיות אצלו **חלישות הדעת**, "חלשה אז דעתו כשלא הי' עמהם בחנוכה"!

בסגנון אחר: "הבינו מדעו (לשון דעת) להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו" – צ"ל באופן שכל המציאות ד"מדעו" אינה אלא בענין ד"לעמוד לפני ה' לשרתו", ע"י העבודה במשכן, עד כדי כך, שכאשר נעשה דבר מסויים בעבודת המשכן ע"י אחרים והוא לא הי' עמהם, "חלשה אז דעתו", שנעשה אצלו חלישות בכל מציאות הדעת, מכיון שאינה אלא בשביל עבודת המשכן, "לעמוד לפני ה' לשרתו"; ואם לא חלשה דעתו מזה שלא הי' עמהם – הרי זו הוכחה שעדיין לא הגיע לדרגא ש"הבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו" (עכ"פ בשלימות), שזוהי כל מציאות דעתו.

ליתר ביאור: מכיון שאמרו חז"ל³ "כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם"³, הרי, המחשבה שהוא צריך להשתתף בכל פעולה ועבודה בעניני המשכן, עד כדי חלישות הדעת כשנעשה דבר מסויים ללא השתתפותו – אין בה משום גאווה.

אבל אעפ"כ, אין הכרח שהוא בעצמו ישתתף בכל פעולה ועבודה בעניני המשכן, שהרי, מכיון ש"כל ישראל ערבים זה בזה"⁴, יכול הדבר להעשות ע"י אחר וכיו"ב.

ואעפ"כ, כשרואה או שומע שכו"כ מישאל עסקו בענין (של חנוכת המשכן) והוא לא הי' עמהם בחנוכה – הרי, אע"פ שהדבר לא הי' באשמתו, מכיון שהי' אנוס וכיו"ב, ויתירה מזה, שבשעה זו הי' עסוק בעבודה אחרת בעניני המשכן⁵, מ"מ, כאשר כל מציאות הדעת שלו אינה אלא בשביל עבודת המשכן, "הבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו" – לא יועילו כל ההסברים להרגיעו, שכן, בידעו שמציאות הדעת היא בשביל עבודת המשכן, הרי,

דכל העולם.

(4) שבועות לט, סע"א. וש"נ. רמב"ם הל' שבועות פ"א הט"ז. פרש"י בחוקותיו כו, לז.

(5) ולא עוד, אלא, שיתכן שבסופו של דבר (אף שלע"ע אינו יכול לידע זה) יתברר ש"שלך גדולה משלהם כו".

(1) להעיר מפ"י האוה"ח שם שבהדלקת המנורה "כל יום כעושה מעשה חדש שמחנך הוא המנורה בכל הדלקה והדלקה".

(2) סנהדרין לז, סע"א – במשנה, וראה רמב"ם הל' סנהדרין פ"ב ה"ג.

(3) שע"ז נעשה מעין נדו"ד אף שהוא במשכן הכללי

העובדה שנעשה דבר מסויים בעבודת המשכן ללא השתתפותו (תהי' הסיבה אשר תהי') פועלת אצלו חלישות הדעת!

ב. אמנם, בענין זה יש חילוק בין עבודת אהרן לעבודת כאו"א בעניני המשכן (הרוחני): ובהקדים – דיוק הלשון "חלשה אז דעתו", שחלישות דעתו של אהרן לא היתה אלא לאחר שנסתיימו י"ב ימים דחנוכת המשכן, כי, כל זמן שלא נסתיימה חנוכת המשכן הרי יתכן שסו"כ יצטווה גם הוא להשתתף בחנוכה, ורק לאחר שנסתיימה חנוכת המשכן, ונוכח לדעת **בוודאות** "שלא הי' עמהם בחנוכה" – "חלשה אז דעתו".

אבל בנוגע לעבודת כאו"א בעניני המשכן (הרוחני) – הרי, כל זמן שמשויח צדקנו עדיין לא בא, לא נסתיימה חנוכה זו, ולכן, בראותו שכו"כ מישאל עוסקים בענין של חנוכת המשכן ללא השתתפותו – הרי, במקום שתהי' לו **חלישות הדעת** "כשלא הי' עמהם בחנוכה", עליו לנצל את **חוזק הדעת** לחפש דרכים כו' **להשתתף עמהם בחנוכה**, וכשיתקע מחשבתו ודעתו בחוזק (היפך הענין דחלישות הדעת לגרירותא) בודאי ימצא הדרך הנכונה להשתתף עמהם בחנוכה!

בסגנון אחר קצת: הסיבה לכך שבהשגחה פרטית ראה או שמע אודות פעולתם של כו"כ מישאל בענין של חנוכת המשכן, היא – לא כדי שתהי' אצלו חלישות הדעת "שלא הי' עמהם בחנוכה", אלא **אדרבה** – כדי שילמד הרואה בעבודתו לקונו, שגם הוא צריך לעסוק בעבודה זו, ע"י ההתבוננות בדעתו (בחוזק הדעת) כיצד יכול אף הוא להשתתף עמהם בחנוכה.

היתכן שכאשר כו"כ מישאל עוסקים בחנוכת הכנת ביהמ"ק השלישי, יעמוד מישהו מן הצד?!

ג. וענין זה הוא בהדגשה יתירה בדורנו זה:

דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות שיזכה להיות דור הראשון של הגאולה. וכמובן מההכרה הידועה דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – לפני עשרות שנים – "לאלתר לתשובה⁶ לאלתר לגאולה"⁷, מכיון שכבר עומדים בסיומה של העבודה, ולא נשאר אלא "לצחצח את הכפתורים"⁸, ובימינו אלו – הצחצוח האחרון של הכפתור האחרון!

ומזה מובן, שבימינו אלו, כל פעולה ופעולה בעניני התומ"צ, ועאכו"כ הפעולה ד"בהעלותך את הנרות" ע"י הפצת נר מצוה ותורה אור, התורה והיהדות, שתוכנה חנוכת המשכן באופן ד"שלך גדול משלהם" [.] – מודגש בה ביותר וביותר הענין **דחנוכת** (חינוך והכנה) בנין ביהמ"ק השלישי⁹.

ולכן, היתכן שכאשר כו"כ מישאל עוסקים **בחנוכת והכנת בית המקדש השלישי**, יעמוד

(6) כולל גם הפירוש הפנימי דתשובה – "שאינ הפי' תשובה גשמית מעבירות דהיינו עזיבת החטא בלבד . . . אלא תשובה ומעשים טובים, דהיינו שלהיות המעשים טובים ומאירים באור ה' א"ס ב"ה צריך להיות בחי' תשובה שהוא להשיב את הנפש למקורה ושרשה כו"

(לקו"ת דרושי שמע"צ פה, א. ובכ"מ).

(7) "קול קורא" ב"הקריאה והקדושה" דשנת תש"א-ג. ועוד.

(8) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(9) ראה גם קונטרס משיחות ש"פ ויגיש תשמ"ז.